

**Методичні рекомендації для класних керівників
(учителів, які викладають предмет «Українська мова»)
щодо проведення моніторингового дослідження
«Комунікативні уміння й навички з української мови учнів 4-х класів ЗНЗ м. Києва»**

Моніторингове дослідження буде проведено **16 грудня 2015 р.**

Початок – о **9.30.**

Тривалість роботи – 40 хвилин (5 хвилин – ознайомлення з інструкцією виконання завдань тестового зошита і 35 хвилин – тестування).

Під час тестування учнів у класі присутній тільки інструктор.

Мета дослідження:

– визначити рівень сформованості комунікативних умінь і навичок з української мови учнів 4-х класів ЗНЗ м. Києва;

Під час тестування кожен учень отримає:

– тестовий зошит 1 або 2 варіанта з інструкцією щодо виконання завдань тестового зошита.

Тестовий зошит уміщує 25 завдань закритої форми трьох рівнів складності, зокрема 20 завдань – на вибір правильного варіанта відповіді серед чотирьох запропонованих, 4 завдання – на встановлення відповідності і одне – на встановлення послідовності.

Зміст тесту відповідає чинній програмі з навчального предмета «Українська мова».

Розподіл завдань тесту за розділами програми та навчальними темами

Зміст навчального матеріалу	Кількість завдань
Мова і мовлення	1
Звуки і букви	1
Слово	9
Будова слова	1
Речення	3
Текст	1
Частини мови	2
Іменник	4
Прикметник	3
Всього	25

У тестовому зошиті учні позначають відповіді кульковою ручкою з чорнилом чорного кольору.

Зразки завдань тесту, які будуть запропоновані учням

I. Завдання **1-20** – на вибір однієї правильної відповіді.

Учень повинен вибрати **тільки один варіант** відповіді серед чотирьох запропонованих. Вибрану відповідь треба позначити **хрестиком у клітинці поруч**.

Обов'язки інструкторів під час проведення моніторингового дослідження «Комунікативні уміння й навички з української мови учнів 4-х класів ЗНЗ м. Києва»

Тестування учнів відбудеться 16 грудня 2015 року.

У тестуванні беруть участь учні 4-х класів.

Тривалість тестування – 40 хвилин.

1. Інструктор не пізніше ніж за 30 хвилин до початку тестування (о 9.00) має прийти до класу, у якому відбудеться дослідження, з цією інструкцією, годинником і кульковою ручкою з чорнилом насиченого чорного кольору.

2. Інструктор перевіряє, чи підготовлена класна кімната до тестування:

- кількість робочих місць відповідає кількості учасників дослідження;

- наявний список учнів, які проходили тестування і за яким учні займуть місця;

- на вчительському столі лежать ножиці.

3. О 9.15 інструктор отримує від директора навчального закладу заклеєний пакет із матеріалами дослідження. Якщо інструктор виявив, що пакет був відкритий до початку тестування, він має повідомити про це працівників Центру науково-освітніх інновацій та моніторингу (тел. 520-17-00). Тестування в цьому класі буде скасоване.

Інструктор з'ясовує в директора ЗНЗ прізвища учнів із особливими потребами.

4. О 9.20 класний керівник запрошує учнів до класу й стежить, щоб вони зайняли місця згідно зі заздалегідь підготовленим списком. Інструктор попереджає, що під час письмової роботи виходити з класу не можна, тому в разі потреби дозволяє учням вийти до початку тестування.

5. Учні з особливими потребами інструктор дозволяє вийти з класу протягом тестування. Про це робиться запис у протоколі.

6. Інструктор допомагає учням психологічно адаптуватися, створює в класі спокійну, доброзичливу атмосферу.

7. Інструктор просить третього за списком учня перевірити цілісність пакета, у присутності учнів розрізає пакет і виймає матеріали.

8. Інструктор перевіряє комплектність пакета, у якому мають бути:

- бланк протоколу проведення дослідження з наклеєним штрих-кодом;

- тестові зошити двох варіантів відповідно до кількості учнів у класі + один запасний 2 варіанта (зі штрих-кодом № 40);

- зворотний пластиковий пакет для повернення матеріалів після завершення тестування.

9. У разі виявлення нестачі матеріалів або виникнення інших нестандартних ситуацій інструктор звертається до директора школи і вони спільно вирішують питання.

10. Інструктор роздає кожному учню тестові зошити, стежачи за тим, щоб учні, які є сусідами, отримали різні варіанти; просить учнів погортати зошити й перевірити якість їхнього друку. Якщо виявлено поліграфічний брак, інструктор видає учневі запасний зошит зі штрих-кодом № 40, фіксує цей факт у протоколі.

Порядкові номери учнів за списком, на штрих-кодів тестового зошита і в протоколі мають співпадати. Якщо учень відсутній, його зошит не використовують!

О 9.30 інструктор оголошує про початок роботи.

Класний керівник і вчитель предмета «Українська мова» не присутні під час тестування.

11. Інструктор читає поради щодо виконання завдань тестового зошита та детально їх розбирає **разом з учнями**.

12. Під час тестування інструктор: стежить за дисципліною в класі; заповнює протокол, зокрема в колонці «**Номер варіанта**» обов'язково записує **номер варіанта (1 або 2) тестового зошита**, з яким працює учень. Якщо учень відсутній, у колонці «**Відсутній**» інструктор проставляє літеру «н», колонка «**Номер варіанта**» – залишається незаповненою.

13. Усі порушення процедури, правил або хронометражу інструктор записує на зворотній стороні протоколу.

14. Учень, який завершив роботу раніше встановленого часу, перебуває в класі до завершення тестування.

15. О **10.00** інструктор попереджає учнів, що до закінчення тестування залишилось 10 хвилин.

16. О **10.10** інструктор повідомляє учнів про завершення роботи й вимагає закрити зошити.

17. Отримавши зошит від останнього учня, інструктор:

а) указує в протоколі кількість заповнених зошитів, час і дату;

б) підписує протокол;

в) у присутності учнів укладає в порожній зворотний пластиковий пакет і заклеює такий комплект матеріалів:

- тестові зошити, зокрема і невикористані;

- протокол.

Використаний пакет і списки учнів не вкладати!

18. Інструктор передає директорові школи список учнів, заклеєний пакет із матеріалами дослідження.

Пам'ятка
для керівника ЗНЗ щодо підготовки та проведення
моніторингового дослідження
«Комунікативні уміння й навички з української мови учнів 4-х класів
ЗНЗ м. Києва»

Тестування учнів відбудеться 16 грудня 2015 року.

У тестуванні беруть участь учні 4-х класів.

Тривалість тестування – 40 хвилин.

До 15 грудня 2015 року:

1. Провести нараду із заступником директора з навчально-виховної роботи, класним керівником 4-го класу, в окремих випадках – з учителем, який викладає предмет «Українська мова» в цьому класі, для ознайомлення з метою дослідження та термінами його проведення.
2. Доручити класному керівнику 4-го класу підготувати список учнів, згідно з яким вони сидітимуть у класі, і покласти його в день проведення тестування на вчительський стіл у класній кімнаті. Після тестування список учнів класу інструктор залишає директоріві школи для зберігання в закладі до отримання результатів дослідження.
3. Підготувати класну кімнату, де працюватимуть учні, які беруть участь у тестуванні:
 - учні під час тестування повинні сидіти по двоє (по одному – якщо є така можливість) за партою;
 - перед партами повинен стояти стіл і стілець для інструктора;
 - світловий режим має відповідати санітарно-гігієнічним нормам;
 - безпосередньо перед тестуванням у разі необхідності провітрити клас.
4. Призначити інструктора, відповідального за проведення дослідження, та забезпечити його присутність під час тестування учнів 4-го класу. Не можуть виконувати обов'язки інструктора вчителі початкових класів (за фахом), учителі, які викладають предмет «Українська мова» в основній та старшій школах.
5. Поставити заміну уроків так, щоб з **9.00 до 10.10** інструктор, залучений до проведення дослідження, мав можливість організовано провести тестування учнів 4-го класу. Повідомити до **15 грудня 2015 р.** методисту РНМЦ, відповідальному за проведення дослідження, прізвище, посаду, контактний телефон інструктора.
6. Пакет із матеріалами дослідження директор отримує в РУО **15 грудня 2015 р.** Пакет не можна відкривати до початку тестування. Відповідальність за збереження матеріалів і цілісність пакета з моменту його отримання покладено на директора загальноосвітнього навчального закладу.

У день дослідження (16 грудня 2015 року):

1. Допускати представників Центру науково-освітніх інновацій та моніторингу як спостерігачів за дотриманням технології дослідження.

2. На вчительському столі в класі повинні лежати список учнів і ножиці.
 3. О **9.00** директор перевіряє присутність інструктора, який буде проводити дослідження. Якщо у класі є учні з особливими потребами, директор попереджає про це інструктора.
 4. О **9.15** директор передає заклеєний пакет інструктору.
 5. О **9.20** класний керівник запрошує учнів до класу й стежить, щоб вони зайняли місця відповідно до заздалегідь підготовленого списку. Класний керівник повідомляє інструктору про те, у якому порядку розсаджені учні (де сидить перший за списком учень, під якими номерами сидять учні за першими партами в кожному ряду тощо).
 6. Під час тестування класному керівнику й учителю, який викладає предмет «Українська мова», **заборонено** перебувати в класі.
 7. Тестування учнів проходить з **9.30** до **10.10**.
 8. Після закінчення тестування директор отримує від інструктора:
 - список учнів;
 - заклеєний пластиковий пакет із матеріалами дослідження.
- Увага! Заборонено копіювати, залишати у себе або передавати стороннім особам будь-які матеріали дослідження.**
9. Директор школи організовує доставку в районне управління освіти пакета із матеріалами дослідження в день тестування (**16 грудня 2015 р.**) до **16.00**.